

Correctievoorschrift VSBO PKL

2023

tijdvak 1
woensdag 17 mei
07.30 - 10.00 uur

Economie

Verwerken scores

Verwerk de scores van alle kandidaten in het online AWP-programma.
De scores moeten uiterlijk maandag 5 juni 2023 om 12.00 uur ingevuld zijn.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 30, 31 en 32 van het Landsbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-v.s.b.o. d.d. 23-06-2008 (PB. 2008, no. 54). Voor de beoordeling zijn de volgende passages van bovenvermelde artikelen van het Landsbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;

- 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
 - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 6 Eenzelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel van het examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij dient de fout of onvolkomenheid wél mede te delen aan het ETE. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden door het ETE.
 - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
 - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer. Dit cijfer kan afgelezen worden uit omzettingstabellen die beschikbaar worden gesteld na bepaling van de definitieve cesuur door het ETE.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit centraal schriftelijk examen Economie PKL eerste tijdvak 2023 kunnen maximaal 51 scorepunten worden behaald. Het examen bestaat uit 37 vragen.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Geldhoeveelheid

1 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord:

- Het geld wordt gebruikt om goederen en diensten te kopen.
- Het geld wordt gegeven in ruil voor goederen en diensten.

Andere (anders geformuleerde) antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

2 maximumscore 2

voordeel	- makkelijk - veilig - je loopt niet met veel geld rond	1
nadeel	- storing in de betaalautomaten - je geeft makkelijker (sneller) het geld uit.	1

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

3 maximumscore 2

Stellingen	Juist	Onjuist
Chartaal geld bestaat uit munten, bankbiljetten en tegoeden bij de bank.		X
Giraal geld is een tegoed op je betaalrekening bij de bank.	X	
Een van de functies van geld in de economie is rekeneenheid.	X	

indien drie juist

2

indien een of twee juist

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- 4 **maximumscore 1**
 $0,85 \times 500 = 425$ miljoen guldens

- 5 **A**

Jane

- 6 **maximumscore 1**
 Voorbeelden van een juist antwoord:
 - minder energieverbruik
 - besparen op energiekosten
 - het is milieuvriendelijk

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

- 7 **maximumscore 2**
 $6.000,- / 73 = 82$ maanden 1
 $/ 12 = 6,8$ jaar = 7 jaar 1

- 8 **maximumscore 2**
 $f\ 1.275,- + f\ 500,- + f\ 325,- + f\ 200,- = f\ 2.300,-$ 1
 $f\ 2.300,- / f\ 4.200,- \times 100\% = 55\%$ 1*

** als met een fout bedrag op de juiste manier is verder gerekend dan hier 1 punt toekennen.*

Consumptie

- 9 **maximumscore 1**

Goederen	Schaarse goederen
Kleding	X
Kraanwater	X
Wind	
Regenwater	

Beide correct geplaatste kruisjes samen voor 1 punt.

- 10 **maximumscore 2**
 fietsen: inkomen uit bezit 1
 kinderbijslag: inkomen uit overdrachten 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

11 maximumscore 1

$$f 11,75 - f 11,- / f 11) \times 100 = 6,8\%$$

12 maximumscore 1

$$f 11,75 \times 5 = f 58,75 / 75 = f 0,78$$

13 B

Een mooie tuin

14 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord:

- niet direct behoefte aan een tuin
- hij krijgt rente op zijn spaargeld

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

15 D

16 A

17 C

Een aanrijding

18 maximumscore 2

- WA-Casco
- verzekeraar
- wel

indien drie juist

2

indien een of twee juist

1

19 A

20 A

21 maximumscore 2

$$f 900,- \times 60 - f 54.000,- =$$

1

$$f 54.000,- - f 42.000,- = f 12.000,-$$

1

Jouw droomhuis en de woningmarkt

22 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

dat de koper van een huis, niet alleen de koopsom, maar ook alle bijkomende kosten moet betalen

Andere (anders geformuleerde) antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

23 maximumscore 3

Financieel overzicht bij de aankoop van jullie nieuwe woning		
Koopsom f 295.000,-		Hypotheek f 260.000,-
Kosten	Percentage	Bedrag
Overdrachtsbelasting	6% van koopsom	f 17.700,-
Loon makelaar	1,25% van koopsom	f 3.687,50
Kosten notaris	0,7% van koopsom	f 2.065,-
Kosten hypotheekakte	0.4% van lening	f 1.040,-
Afsluitprovisie	1% van lening	f 2.600,-
Taxatiekosten	0,2% van lening	f 520,-
Sub-totaal		f 27.612,50
Koopsom		f 295.000,- +
<u>Aankoopbedrag</u>		f 322.612,50*

Per fout 1 punt aftrekken. Als met een onjuist bedrag (punt af) goed wordt verder gerekend, dan geen punten meer aftrekken.

24 maximumscore 2

$(f\ 25.000,- - f\ 7.500,-) / 5 = f\ 3.500,-$
 $/ 12 = f\ 291,67$

1

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Jennifer

25 **maximumscore 1**
de Consumentenbond

26 **maximumscore 1**
Ze wordt bij de eerste betaling al eigenaar van het product.

27 **maximumscore 1**
inboedelverzekering

28 **maximumscore 1**
f 185,-

29 maximumscore 2		
Premie	f 185,00 (doorreken fout)*	
Poliskosten	f <u>4,50</u>	
	f 189,50	1
Assurantiebel.	f <u>13,27</u>	
Verzekeringskn	f 202,77	1

**Als met een fout antwoord van vraag 28 correct is verder gerekend, de 2 punten toekennen.*

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Uitverkoop All sports

30 B

31 maximumscore 1

$$100/60 \times f 219,- = f 365,-$$

32 maximumscore 2

$$\text{De brutowinst is } f 4.500,- + f 6.100,- = f 10.600,-$$

1

$$\text{De omzet } 10.600,- + 7.350,- = 17.950,-$$

1

33 maximumscore 2

- groter

1

- dalen

1

Corona en arbeid

34 D

35 maximumscore 2

$$f 2.569,- / 6 = f 428,17$$

1

$$\times 10 = f 4.709,83$$

1

$$\text{óf } 10 \times 1/6 \times f 2.569,- = f 4.281,67$$

36 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord:

- het gemis van sociale contacten
- sociale onrust
- onzekerheid

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

37 C